

## **Sprawozdanie z realizacji w roku 2020 zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie Gminy Małkinia Górna**

Sprawozdanie sporządzono na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ( Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.). Informacje o realizacji zadań zawarte w niniejszym sprawozdaniu obejmują również realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Małkinia Górna na lata 2018-2020.

W 2020 r. na terenie gminy Małkinia Górna realizowano następujące zadania z zakresu wspierania rodziny:

### **Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.**

Uchwałą z dnia 28 marca 2018 r. Rada Gminy Małkinia Górna przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Małkinia Górna na lata 2018-2020. W programie określono cele i zadania, jakie mają realizować poszczególne instytucje na rzecz poprawy sytuacji rodzin z terenu gminy. Znaczna część zadań realizowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest jednocześnie koordynatorem działań określonych w Programie.

### **Realizacja w 2020 r. Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Małkinia Górna na lata 2018-2020.**

#### **1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej.**

Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, udziela rodzinom wsparcia finansowego realizowanego w formach pieniężnych oraz niepieniężnych. Pomoc udzielana jest zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.). W 2020 r. z zasiłków celowych, pomocy rzeczowej skorzystało **114** rodzin ( **203** osób) na łączną kwotę **59.338zł**.

W 2020 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało **709** rodziny dla **1163** dzieci na łączną kwotę **3 857 091,87 zł** ( w tym zasiłki rodzinne, świadczenia rodzicielskie, zasiłki dla opiekuna, świadczenia „Za życiem”, jednorazowe zapomogi z tyt. urodzenia dziecka, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy)

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymywało **29** rodzin na **43** dzieci na kwotę **254 157** zł.

Budżety domowe dość poważnie zasilają świadczenia wychowawcze wypłacane w ramach programu „Rodzina 500+” na każde dziecko w wieku do 18-go r.ż. W roku 2020 wydatkowano kwotę **11 870 301,02 zł** na realizację świadczeń dla **1928** dzieci.

Od 1 lipca 2018r. uruchomiony został rządowy program „Dobry start”, w ramach którego wypłacane było jednorazowe wsparcie finansowe dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny w wysokości 300 zł. W okresie od 01.07.2020r. do 30.11.2020r. w świadczenie w ramach programu „Dobry Start” wypłacono dla **1373** dzieci na kwotę **411 900** zł

Ośrodek Pomocy Społecznej w Małkini Górnej przy współpracy z Bankiem Żywności w Siedlcach realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach towarzyszących.

W ramach Podprogramu 2019 działania realizowane były do czerwca 2020 r. Pomoc żywnościowa trafiła do **360** osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu gminy Małkinia Górna. W ramach Podprogramu 2019 wydano osobom potrzebującym: **19.405,61 kg** żywności. Ponadto w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Siedlcach wydano dodatkowo paczki 42. osobom przebywającym na kwarantannie.

Zawarto kolejną umowę z Bankiem Żywności o przystąpieniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Małkini Górnej do realizacji Podprogramu 2020, w ramach którego żywność zostanie wydana w roku 2021.

## **2. Dożywianie**

W 2020 r. OPS w Małkini Górnej realizował wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”, w ramach którego finansowano posiłki dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym oraz dzieciom uczęszczającym do przedszkoli. Ponadto przyznawano pomoc w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności. Nieopłatne dożywianie przyznawane było osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego. Pomocą objęto:

- 21 dzieci do 7-go roku życia;
- 83 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- 120 rodziny (232 osoby) otrzymały pomoc w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności.

Koszt dożywiania w szkołach i przedszkolach wyniósł 37 653 zł, natomiast koszt zasiłków wypłaconych w ramach programu to 87 300 zł. Łącznie koszt realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” w roku 2020 wyniósł **124 953 zł**.

### **3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych**

Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny w ramach monitorowania sytuacji rodzin dysfunkcyjnych wychowujących nieletnie dzieci, kontaktują się z placówkami służby zdrowia, instruują rodziców i opiekunów o zasadach prawidłowej higieny dziecka, odżywiania oraz o niepokojących objawach i zachowaniach dziecka, wymagających kontaktu z lekarzem, pomagają w nawiązaniu kontaktu z lekarzem specjalistą.

### **4. Karta Dużej Rodziny**

Kolejny program kierowany do rodzin to Karta Dużej Rodziny, polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Ulgi i zniżki oferują instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podst. pisemnej umowy z Ministerstwem Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. W 2020 r. zrealizowano **57** wniosków : wydano 200 Kart ( w tym: dla **109** rodziców i **91** dzieci, oraz duplikaty)

### **5. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego**

Osoby z terenu gminy Małkinia Górna mogą skorzystać z poradnictwa specjalistycznego w poradniach na terenie Ostrowi Mazowieckiej - Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Poradni Rodzinnej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz w Poradni Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu oraz w innych instytucjach działających na rzecz dziecka i rodziny.

Zapotrzebowanie na pomoc psychologiczną jest coraz większe i dlatego zasadne byłoby zatrudnienie psychologa w Ośrodku Pomocy Społecznej, celem zwiększenia dostępności do tej formy pomocy, a także w szkołach celem zapewnienia pomocy

psychologicznej dla uczniów.

#### **6. Opieka nad dziećmi do lat 3**

- utworzenie Żłobka Gminnego w ramach programu „Maluch+”. Placówka rozpoczęła funkcjonowanie w styczniu 2019 r. W roku 2020 opieką w żłobku objętych było 17 dzieci;
- wsparcie asystenta rodziny;
- wypłata świadczeń rodzicielskich ( 55 rodzin, 386 świadczeń na kwotę 353 875 zł) oraz jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka ( 77 na kwotę 77 000 zł).

#### **7. Wspieranie osób z niepełnosprawnością i rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością**

- wypłata świadczeń „Za życiem” - 2 świadczenie na kwotę 8.000 zł
- wypłata zasiłków pielęgnacyjnych dla dzieci i młodzieży do lat 16 – 86 osoby na kwotę 215 777,16 zł;
- wypłata świadczeń pielęgnacyjnych z tyt. rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością – 45 osób na kwotę 939 860,00 zł;
- przyznawanie usług opiekuńczych dla osób z niepełnosprawnością dla 19 osób oraz dla dwojga dzieci specjalistyczne usługi opiekuńcze;
- przyznawanie i wypłata świadczeń z pomocy społecznej ( zasiłki stałe, celowe i zasiłki celowe specjalne);
- pomoc w formie pracy socjalnej.

#### **8. Realizacja programów profilaktycznych w ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i placówek oświatowych**

Realizowane w roku 2020 programy i warsztaty profilaktyczne:

1. Warsztaty dla młodzieży: „Gdy jestem wolny mam przewagę, ciekawość nie zawsze się opłaca”;
2. Szkolenie profilaktyczne dla uczniów: „Bezpieczny wypoczynek bez alkoholu i używek”;
3. Konkurs „Żyję zdrowo, bo nie ulegam nałogom”;
4. Musical profilaktyczny dla klas I-III;
5. Program antynikotynowy „Nie pal przy mnie proszę”;

6. Warsztaty profilaktyczne dla uczniów z zakresu cyberprzemocy i cyberuzależnienia „Bezpieczni w sieci”;
7. Prelekcje dla rodziców z zakresu profilaktyki problemów alkoholowych i nikotynowych oraz cyberprzemocy i cyberuzależnienia
8. Zajęcia i pogadanki profilaktyczne prowadzone przez wychowawców i pedagogów szkolnych.

#### **9. Udział w kampaniach i akcjach:**

Realizatorzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły z terenu gminy Małkinia Górna, Gminny Ośrodek kultury i Sportu, Ośrodek Pomocy Społecznej.

Akcje:

- zbierania nakrętek i baterii;
- Góra Grosza;
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – udział wolontariuszy;
- „Zachowaj Trzeźwy umysł 2020”
- „Bezpieczne wakacje 2020”
- zbieranie darów na „Paczkę na kresy”;
- „Pomóż i Ty”;
- „Szlachetna paczka”;
- Świąteczna Zbiórka Żywności;
- Zbiórka pojemników po tuszach
- Akcje wolontariackie: zbiórka kasztanów, żołądzi, makulatury, kiermasze i zbiórki środków pieniężnych na leczenie dzieci.

#### **10. Promowanie prawidłowego wzorca rodziny:**

W tym zakresie w Ośrodku Pomocy Społecznej działania realizowane były przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny pracujących w środowisku, poprzez korygowanie nieprawidłowych zachowań i wskazywanie możliwych rozwiązań, wspieranie rodzin w sytuacjach trudnych i dążeniu do osiągnięcia określonych celów w zakresie poprawy funkcjonowania rodziny.

Doskonałą okazją do promowania wartości rodzinnych są festyny i pikniki rodzinne, które nie mogły być w 2020 r. organizowane z powodu panującej pandemii i obowiązujących obostrzeń w zakresie ograniczenia w organizacji imprez grupowych. Organizowane były

jednak inne działania, w tym w plenerze, umożliwiające integracje rodziny i promowania jej prawidłowych wzorców. Działania te prowadzone były przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Gminną Bibliotekę Publiczną oraz placówki oświatowe.

GOKiS w 2020 r. organizował w tym zakresie następujące działania:

- 28. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – rodziny wspólnie uczestniczyły w biegu „Policz się z cukrzycą”;
- Bieg Tropem Wilczym – w biegu uczestniczą całe rodziny;
- Bieg Pamięci II Wojny Światowej – w biegu uczestniczą całe rodziny;
- Teatryki dla dzieci;
- Bal karnawałowy dla dzieci z rodzicami;
- Grand Prix w biegach przełajowych i Nordic Walking – uczestnikami są dzieci, młodzież i dorośli;
- Jesienne biegi małkińskie i marsz Nordic Walking;
- Eksplozja Kolorów – impreza, na której całe rodziny bawią się wspólnie przy muzyce sypiąc się kolorowymi proszkami – kolorami Holi;
- Piątkowe wieczory z muzyką w sierpniu – przez cały miesiąc w każdy piątek na placu Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu można było posłuchać różnorodnej muzyki dla całej rodziny;
- Piłkarski Turniej „Football Dreams” – w drodze po marzenia.

W szkołach podstawowych organizowane były uroczystości z okazji Dnia Babci, Dnia Dziadka, Dnia Matki, Dnia Ojca, Dnia Dziecka. Niektóre z tych uroczystości, w tym z okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka organizowane były z wykorzystaniem środków elektronicznego przekazu z uwagi na obowiązujące w okresie pandemii obostrzenia. Uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka była również organizowana w Gminnej Bibliotece Publicznej oraz Klubach Senior+ w Małkini Górnej i Prostyni.

Wychowawcy szkolni oraz pedagodzy współpracowali z rodzicami z zakresie rozwiązywania bieżących problemów, wzmocnienia roli rodziców w prawidłowym funkcjonowaniu dzieci i młodzieży, zachęcano rodziców do korzystania z fachowej literatury podejmującej tematykę umacniania więzi rodzinnych i rozwiązywania problemów rodzinnych. W oddziałach przedszkolnych rodzice byli angażowani w organizację uroczystości.

Podczas lekcji z wychowawcą dzieci i młodzież korzystały z prelekcji na tematy:

- „Odpowiedzialność i szczęście rodzinne”

- „Tradycje związane z Bożym Narodzeniem w moim domu i w naszym regionie”
- „Ciekawe formy spędzania czasu wolnego poza szkołą”
- „Dziadkowie i wnuki wspólna historia”
- „ Tradycje wielkanocne w moim domu”.

Gminna Biblioteka Publiczna oprócz wspomnianych wyżej wydarzeń, była organizatorem Narodowego Czytania, w którym brały udział również całe rodziny, a także spotkania teatralnego dla Seniorów z okazji Dnia Kobiet.

W Klubach Senior+ w podczas organizacji uroczystości i zajęć uwzględnia się udział dzieci i młodzieży dla podkreślenia tradycji międzypokoleniowych i szacunku dla seniorów.

### **11. Organizacja wypoczynku letniego :**

Organizacja 5-dniowych półkolonii, w których wzięło udział 18 dzieci w wieku 6-15 lat, odbywające się w Szkole Podstawowej Nr 1 w Małkini Górnej. Podczas półkolonii realizowany był program profilaktyki uzależnień.

### **12. Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze**

Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze „Świetlica 2016”, odbywały się w Szkole Podstawowej Nr 2 w Małkini Górnej jako forma wychowania pozalekcyjnego dla dzieci z rodzin niepełnych, zagrożonych problemem alkoholowym, wielodzietnych, dzieci wychowawczo zaniedbanych lub dojeżdżających. W okresie pandemii, kiedy dzieci korzystały ze zdalnego nauczania wychowawcy ze świetlicy utrzymywali kontakt telefoniczny z rodzicami i dziećmi.

### **13. Organizacja zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań.**

Zajęcia pozalekcyjne, w tym w ramach kół zainteresowań organizowane są w GOKiS, w szkołach, oraz w Gminnej Bibliotece Publicznej.

W zakresie promowania i wspierania organizacji różnorodnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży GOKiS organizował w czasie ferii zimowych wyjazdy na lodowisko, rozgrywki w tenisa stołowego, natomiast w trakcie wakacji: gra w badmintona, ścianka wspinaczkowa, ślizgawka wodna, puszczenie dużych baniek mydlanych, zabawa na dmuchanej zjeżdżalni, puszczenie latawca. Organizowano ponadto warsztaty plastyczne dofinansowane z programu Bardzo Młoda Kultura, warsztaty cukiernicze, wyjazd do mini parku rozrywki.

GOKiS Realizował ponadto programy chroniące dzieci, młodzież i rodzinę, w tym

zorganizowano 2 spotkania z policjantem, koncert profilaktyczny dla młodzieży: „Nałogi – droga donikąd”, spotkanie ze strażakami, obejmujące naukę pierwszej pomocy i przekazanie wiedzy na temat reagowania w przypadku pożaru, wypadku i innych groźnych zdarzeń.

Koła zainteresowań i zajęcia pozalekcyjne odbywają się również w szerokim zakresie w szkołach. Są to głównie zajęcia sportowe, taneczne, artystyczne, rozwijające talenty i zainteresowania młodych ludzi, w tym wzmacniające ich sprawność fizyczną, samodyscyplinę i kreatywność.

### **Spotkania zespołu realizującego Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Małkinia Górna na lata 2018-2020.**

W 2020 roku posiedzenia zespołu realizującego Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Małkinia Górna na lata 2018-2020 Zespołu odbywały się częściowo zdalnie, z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji.

Podczas spotkań omawiana była sytuacja dzieci i rodzin zgłoszonych przez poszczególnych członków Zespołu oraz przez szkoły, wymagająca interwencji lub wdrożenia działań mających na celu przezwycięzenie kryzysu w rodzinie i poprawy sytuacji dziecka.

Po omówieniu sytuacji dziecka opracowuje się plan działania i podczas kolejnych spotkań dokonuje się oceny. W trybie ciągłym sytuacja monitorowana jest przez pracowników socjalnych OPS, asystenta rodziny i pedagogów szkolnych.

### **Wsparcie dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.**

Działania w tym zakresie realizowane były przez Ośrodek Pomocy Społecznej, w szczególności przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny, przy współpracy z przedstawicielami jednostek systemu oświaty, policji i kuratorów sądowych.

W przypadku stwierdzenia nienależytego wypełniania przez rodzica funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzina obejmowana jest pracą socjalną. Pracownik socjalny może wnioskować o przydzielenie asystenta rodziny. Asystent rodziny może również zostać przydzielony na podstawie postanowienia sądu.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Małkini Górnej w roku 2020 zatrudniony był asystent rodziny, którego pomocą było objętych 15 rodzin, w których wychowuje się 32 dzieci.

Podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poprzez pomoc w zakresie rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, w aktywizacji społecznej i zawodowej oraz motywuje rodziców do korzystania z innych form pomocy



i integracji. W szczególności zadania realizowane są poprzez:

- określenie wspólnie z rodziną podstawowych problemów występujących w rodzinie oraz zmotywowanie rodziny do współpracy i działań zmierzających do ich pokonania,

- wspieranie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie: prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi (organizowanie czasu wolnego dzieciom, budowanie prawidłowych więzi między członkami rodziny, rozwijanie umiejętności wychowawczych, aktywne uczestnictwo w życiu szkolnym dziecka); dbania o zdrowie (higiena, pielęgnacja, prawidłowe odżywianie, rekreacja, w razie potrzeby leczenie i rehabilitacja); gospodarowania budżetem domowym (planowanie i monitorowanie wydatków, oszczędne gospodarowanie mediami); wykonywania prac na rzecz domu oraz ich podziału na członków rodziny; pozyskiwania usług na rzecz domu i rodziny (np. związanych z naprawą, załatwianiem spraw urzędowych, znalezieniem pracy, kontaktów ze służbą zdrowia); usamodzielniania się poprzez uzupełnianie wykształcenia i podjęcie pracy, dbałości o edukację i rozwój dzieci),

- informowanie rodziny o możliwościach skorzystania z pomocy i usług różnych instytucji w zależności od potrzeb (np. możliwości korzystania z placówek zaplecza socjalnego: świetlic, klubów zainteresowań, przychodni i poradni, placówek sportowych i rekreacji, urzędów, itp.),

- pomoc rodzinie w rozszerzaniu kontaktów, stymulowanie podopiecznego do samodzielnego poszukiwania w swoim otoczeniu nowych możliwości: sił, osób, grup, instytucji lub ułatwianie mu tego np. poprzez towarzyszenie i wsparcie,

- monitorowanie i wspieranie procesu zmian, wzmacnianie i pokazywanie rezultatów własnych osiągnięć, dalsze budowanie aktywnej postawy członków rodziny.

Asystent zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2020 r. miał możliwość podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w 14 szkoleniach o tematyce związanej z wykonywanymi obowiązkami.

Działania pracowników OPS nakierunkowane są na poprawę sytuacji rodzin przy wykorzystaniu wszelkich dostępnych narzędzi i przy współpracy z innymi instytucjami, ale przede wszystkim przy współpracy z rodziną. Częstym problemem jest niezaradność życiowa prowadząca do zaniedbań wobec dziecka a także bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. W przypadku, gdy mimo zastosowanych środków problem pogłębia się, dziecko może zostać umieszczone w pieczy zastępczej – rodzinnej lub instytucjonalnej. W takim przypadku asystent rodziny w dalszym ciągu pracuje z rodziną z celu poprawy jej

sytuacji, wzmocnienia kompetencji rodzicielskich i reintegracji rodziny poprzez powrót dziecka pod opiekę rodziców. Asystent rodziny podejmuje działania w celu utrzymania i wzmacniania więzi rodziców z dzieckiem przebywającym w pieczy zastępczej.

Wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze wymaga korzystania z systemu specjalistycznego poradnictwa, w tym psychologicznego i pedagogicznego, m.in. poprzez indywidualne konsultacje, udział w warsztatach umiejętności rodzicielskich, terapię psychologiczną, w tym terapię rodzinną oraz terapię pedagogiczną.

### **Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej**

W 2020 r. umieszczono jedno dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Łącznie w 2020 r. w pieczy zastępczej przebywało 7 dzieci z terenu gminy Małkinia Górna i jedno dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej, za które gmina ponosi koszty utrzymania.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina ponosi koszty utrzymania dziecka w pieczy zastępczej w wysokości: 10 % w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku i 50 % od trzeciego roku i w latach kolejnych.

W 2020 r. na podstawie zawartych porozumień zawartych z Powiatem Ostrowskim poniesiono na ten cel wydatki w wysokości **22.600,50 zł.**

## **Wykaz potrzeb w zakresie wspierania rodziny na terenie Gminy Małkinia Górna na rok 2021**

1. Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym wypłatę świadczeń z pomocy społecznej oraz udział własny samorządu gminnego w programach i projektach realizowanych w zakresie wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa specjalistycznego, w szczególności umożliwienia mieszkańcom gminy korzystania z pomocy psychologicznej;
3. Praca z rodziną w celu zapobiegania zjawisku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej oraz umożliwienia dzieciom powrotu pod opiekę rodziców;
4. Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na zatrudnienie asystenta rodziny;
5. Wzmacnianie kompetencji pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przez umożliwienie udziału w szkoleniach, konferencjach i seminariach;
6. Rozwój form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży jako profilaktyki problemów opiekuńczo – wychowawczych;
7. Realizacja programów i projektów nakierunkowanych na poprawę warunków życia mieszkańców.

**KIEROWNIK**  
Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Małkni Górnej  
*Katarzyna Sobieszka*

